

מקטרג לאדם ומפתה אותו לעבר על מצות רבנו. זוהי שבועה שהקדוש ברוך הוא משתבח בו, וצריך לאדם להשבע ברבנו על זה, והוא שכחו, והקדוש ברוך הוא משתבח בו, כמו בעז, שפיתוב חי ה' שכבי עד הבקר. שהרי יצר הרע היה מקטרג לו, ונשבע על זה.

גדר הוא למעלה, והם חיי המלך, סוד של רמ"ח איברים ושנים עשר קשרים כחשבון ונג"ר. ועל זה חמור משבועה. חיי המלך אלה, שנותן חיים לכל האיברים הללו, ונקראים כף בשביל אותם חיים, ואותם חיים יורדים ממעלה למטה, לאותו מקור החיים, ומאותו מקור יורדים למטה לכל אותם איברים.

שבועה לקים דרגה שלמטה, סוד השם הקדוש. וזה נקרא מלך עצמו, של רוח עליונה וגוף שלו, לשרות בתוכו ולדור בו כמו הרוח ששורה בתוך הגוף, ועל זה נקרא מלך עצמו, שרוח עליונה השתוקקת שלה לשרות בתוכו עצמו של ההוא הנסתר למעלה. ומשום כף מי שנשבע באמת, הוא מקים את אותו מקום, וכשעומד המקום הזה מקים, מקים את כל העולם. הנדר שורה על הכל, על מצוה, ועל רשות שלא כף בשבועה, וכף פרושה החברים.

זהר:

זכור את יום השבת לקדשו, זהו סוד של הברית הקדוש. ומשום שבברית זו עומדים כל המקורות של איברי הגוף והוא כלל הכל, כמו זה שבת היא כלל של התורה, וכל סודות התורה תלויים בה.

שבת פאלו שמר את כל התורה. מי ששומר שבת פאלו שמר את כל התורה.

ומפתה ליה למעבר על פקודא דמאריה. דא איהו אומא דמאריה אשתבח ביה, ואצטריך ליה לבר נש לאומא דמאריה על דא, ואיהו שבחא דיליה. וקודשא בריך הוא משתבח ביה. כגון בועז, דכתיב, (רות ג) חי יי' שכבי עד הבקר. דהא יצר הרע הוה מקטרג ליה, ואומי על דא.

גדר איהו לעילא, ואינון חיי מלכא, רזא דרמ"ח שייפין, ותרסר קטירין, כחושבון ונג"ר. ועל דא חמיר משבועה. חיי דמלכא אלין, דיהיב חיינ לכל אלין שייפין, ואקרון הכי בגין אינון חיינ, ואינון חיינ נחתין מעילא לתתא. לשהוה מקורא דחיינ. ומשהוה מקורא נחתין לתתא, לכל אינון שייפין.

שבועה לקיימא דרגא דלתתא, רזא דשמא קדישא. ודא אקרי מלך עצמו, דרוחא עלאה וגופא דיליה, למשרי בגויה, ולדריירא ביה, ברוחא דשארין גו גופא. ועל דא אקרי מלך עצמו דרוחא עלאה תאיבה דיליה למשרי בגויה עצמו דההוא דסתיר לעילא. ובגין כף, מאן דאומי בקשוט, הוא מקיים לההוא אתר, וכד קאי האי אתר מקויים, מקיים פל עלמא. גדר שריא על פלא, על מצוה, ועל רשותא דלאו הכי בשבועה, והכי אוקמוה חברייא.

(ע"כ רעיא מהימנא). (דף צ"ב ע"א)

זהר:

זכור את יום השבת לקדשו. (שמות כ) דא איהו רזא דברית קדישא. ובגין דבהאי ברית קיימין כל מקורין דשייפי גופא, ואיהו כלל פלא. כגוונא דא, שבת איהו פלא דאורייתא, וכל רזין דאורייתא ביה תליין, וקיומא דשבת, כקיומא דכל אורייתא, מאן דנטיר שבת, פאילו נטיר אורייתא פלא.

רעיא מהימנא

פקודא כ"ד, למחוי דכיר יום השבת, כמה דאת אמר וקיום של השבת כמו קיום של כל התורה. מי ששומר שבת פאלו שמר את כל התורה.

רעיא מהימנא

מצוה כ"ד - להיות זוכר את יום השבת, כמו שנאמר זכור את יום השבת לקדשו. סוד של שבת,

הרי בארנו בכל אותם מקומות, יום זכרון של מנוחה של העולם, והוא כלל של התורה. ומי ששומר שבת פאלו שומר כל התורה. והרי נתבאר, זכרון של שבת לקדש אותה בכל מיני קדושים. מי שמזכיר את המלך, צריך לברך אותו. מי שמזכיר שבת, צריך לברך אותה, והרי נתבאר.

זכור הוא לזכר. שמור הוא לנקבה. (וזה בלי פרה) יום שבת הסוד של כל האמונה, שתלויה מהראש העליון עד סוף כל הדרגות, שבת היא הכל.

שרש דרגות הן, וכלן נקראות שבת. שבת עליונה. שבת של היום. שבת של הלילה.

השלמה מזה שמות (סימן ח)

בסוד של שמור, דבור, לילה. זו היא תורת ה', תורה שבעל פה. משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וגו', והרי התעוררו על תורה שבעל פה, שאלו תורה שבכתב הרי כתוב, (דברים לא) ויצו משה את הלויים נשאי ארון ברית ה' לאמר. לקח את ספר התורה הזה. וזה הלויים ראויים לכך, לזה שאחזו בשמש. והמלך שבא ממנו - משה, האיר להם לישראל ארבעים שנים שמם ביום, ותורת ה' - זה ערב שבת בסוד אחד וכו': וכל אחת, והכל נקרא שבת. וכל אחת כשהיא שולטת, לוקחת את חברותיה ומזמינה אותן עמה באותו השלטון שלה. וכשזה בא לעולם, כלם באים ומזמנים עמו. כשבא הלילה, מזמין עמו שבת של היום, ומזמין אותו להיכלו ומסתתר עמו. כיון שזה בא, שבת העליונה נמשכת עליה, וכלם גנוזים בהיכל של הלילה, ומשום כך סעודת הלילה חמורה מביום (כמו של היום).

זכור את יום השבת לקדשו. רזא דשבת, הא אוקימנא בכל אינון דוכתי, יומא דוכרנא דנייחא דעלמא ואיהו כללא דאורייתא. ומאן דנטיר שבת, כאילו נטיר אורייתא פלא. והא אתמר, דוכרנא דשבת, לקדשא ליה בכל זיני קדושין. מאן דאדפר למלפא, אצטריך לברכא ליה, מאן דאדפר שבת, צריך לקדשא ליה והא אתמר.

זכור לזכורא איהו. שמור איהו לנוקבא. (ודא בלא פרויא) יום שבת, רזא דכל מהימנותא, דתליא מרישא עלאה, עד סופא דכל דרגין, שבת איהו כלא.

תלת דרגין אינון, וכלהו אקרון שבת. שבת עלאה. שבת דיומא. שבת דליליא.

השלמה מזה שמות (סימן ח)

ברזא דשמור דבור לילה. דהא היא תורת ה', תורה שבעל פה. משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וגו' והא אתערו על תורה שבעל פה, דאילו תורה שבכתב הא כתיב (דברים ל"א) ויצו משה את הלויים נשאי ארון ברית יי' לאמר לקח את ספר התורה הזה, ודא לליואי אתחזי להאי. להאי דאחיד בשמשא. ומלפא דאתייה מניה, משה. נהיר לון לישראל ארבעין שנין שמשא ביומא, ותורת ה' דא מעלי דשבתא ברזא חדא וכו':

(עד כאן מזה שמות).

ובלחהו חד ואקרי כלא שבת. וכל חד, בד איהו שלטא, נטיל לחברוי, וזמין לון בהדיה, בההוא שולטנו דיליה. וכד האי אתי לעלמא, פלהו אתין וזמינין בהדיה.

בד אתי ליליא, זמין בהדיה לשבת דיממא, וזמין ליה בהיכליה, ואתטמר בהדיה. כיון דהאי אתיא, שבת עלאה אתמשך עליה, וכלהו גניזין בהיכלא דליליא ובגין דא סעודתא דליליא חמור מביממא (ס"א כדביממא).